

Επιτροπή Πανεπιστημιακών Συγγραμμάτων & Εκδόσεων Ε.Μ.Π.

Οι Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Ε.Μ.Π. δίνουν στο Ίδρυμα τη δυνατότητα να παρεμβαίνει κατά ουσιαστικό τρόπο στο χώρο του πανεπιστημιακού και τεχνικού βιβλίου, αλλά και του βιβλίου με πολιτιστική αξία γενικότερα.

Η έκδοση βιβλίων υψηλής στάθμης κατά τα διεθνή πρότυπα μπορεί να προσφέρει σημαντική υπηρεσία στην Ανωτάτη Εκπαίδευση και στον πολιτισμό, αντίξεια της εκπαιδευτικής, τεχνολογικής, ερευνητικής, επιστημονικής, πολιτιστικής και κοινωνικής προσφοράς του Ε.Μ.Π.

Στο αντικείμενο της εκδοτικής δραστηριότητας περιλαμβάνονται κατ' αρχήν τα παρακάτω πεδία:

• Πανεπιστημιακά Συγγράμματα Αναφοράς:

Με την έκδοση σε βασικές γνωστικές περιοχές, που αντιστοιχούν στις δραστηριότητες των Τμημάτων του Ίδρυματός μας, το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, παρεμβαίνει στην αγορά του βιβλίου με κριτήρια *ακαδημαϊκά* και *εκπαιδευτικά*. Έτσι, στοχεύει να βελτιώσει τη στάθμη του Πανεπιστημιακού βιβλίου, αλλά και να προωθήσει το θεσμό της *πολλαπλής* βιβλιογραφίας.

• Τεχνικές Εκδόσεις:

Με αυτού του είδους τις εκδόσεις το Ε.Μ.Π. απευθύνεται στην αγορά του τεχνικού επαγγελματικού βιβλίου, που καλύπτεται μερικώς μόνον από το Τ.Ε.Ε. και άλλους εκδοτικούς οίκους. Επιδιώκουμε να ανταποκριθούμε στις σημερινές ανάγκες των μηχανικών κατά την άσκηση του επαγγέλματός τους.

• Νέες Εκδόσεις Βιβλίων Γενικής Παιδείας:

Με ακαδημαϊκά κριτήρια ποιότητας οι Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Ε.Μ.Π. ανταποκρίνονται σε αιτήματα του αναγνωστικού κοινού, για βιβλία ευρύτερου ενδιαφέροντος, όπως είναι τα βιβλία Φιλοσοφίας, Ιστορίας, Επιστημολογίας, Τέχνης και αισθητικής γενικότερα.

• Επανεκδόσεις σημαντικών βιβλίων του Ε.Μ.Π.:

Κατά τα παρελθόν το Ε.Μ.Π. έχει εκδόσει βιβλία με ιστορική, πολιτιστική, επιστημονική και συλλεκτική αξία.

Ορισμένοι τίτλοι έχουν εξαντληθεί και άλλοι βρίσκονται σε περιορισμένο αριθμό αντιτύπων. Η δραστηριότητα της επανεκδόσής τους θα αποτελέσει μέρος του βασικού κορμού των νέων εκδόσεων στη διάρκεια αυτής της πρώτης περιόδου λειτουργίας μας.

• Έκδοση Πρακτικών Συνεδρίων και λωιπές εκδόσεις:

Πολλές φορές ανατίθενται σε εξωτερικούς εκδότες οι εκδόσεις της Επιτροπής Έρευνας, της Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης, τα πρακτικά Συνεδρίων και Επιστημονικών Ημερίδων κ.λπ. Το σύνολο αυτής της παραγωγής εντάσσεται σταδιακώς στην εκδοτική δραστηριότητα των Πανεπιστημιακών Εκδόσεων του Ε.Μ.Π.

Βιβλία υπό έκδοση

1. David Lindberg, «*The Beginnings of Western Science*».

Πρωτότυπη έκδοση στην αγγλική γλώσσα από το University of Chicago το 1992. Εκδίδεται με πρόταση του Τομέα ΑΚΕΔ (Γενικό Τμήμα) σε μετάφραση του Ηλία Μαροζολέφα και με προσωρινό τίτλο «Ιστορία της Δυτικής Επιστήμης, 600 π.Χ. - 1450 μ.Χ.».

2. Heim Brezis, «*Analyse Fonctionnelle*».

Πρωτότυπη έκδοση στη γαλλική γλώσσα από τις éditions Masson, Paris το 1983. Εκδίδεται με πρόταση του Τομέα Μαθηματικών (Γενικό Τμήμα) σε μετάφραση Δημ. Κραββαρίτη - Νίκ. Παπαγεωργίου και με προσωρινό τίτλο «Συναρτησιακή Ανάλυση».

3. Χαράλαμπος Μπούρα - επιμ., «*Εκκλησίες στην Ελλάδα μετά την Άλωση*». 5ος τόμος.

Η συνέχιση μιας πετυχημένης σειράς που δημοσιεύει συλλογές αρχιτεκτονικών μελετών, που αναφέρονται σε

εκκλησιαστικά κτίσματα, με την επιμέλεια του Καθηγητή Χαράλαμπου Μπούρα.

4. Ερευνητική Ομάδα Ε.Ι.Ε. - Ε.Μ.Π. «*Ιστορικός Βιομηχανικός Εξοπλισμός Επτά Πόλεων, 19ος - 20ός αι.*».

Η καταγραφή και αποτίμηση του Βιομηχανικού εξοπλισμού σε 7 (επτά) ελλαδικές πόλεις, βάσει ενός ερευνητικού προγράμματος που εκπονήθηκε από κοινού από το Ε.Μ.Π. και το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών.

Κυκλοφορούν:

1. Από τις Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Ε.Μ.Π. κυκλοφόρησε το Δεκέμβριο του 1996 το ιστορικής σημασίας βιβλίο του καθηγητή αρχιτεκτονικής Νίκου Εγγονόπουλου με τίτλο «*Ελληνικά Σπίτια*». Το βιβλίο αυτό αποτελεί συγχρόνως και μια άκρως ενδιαφέρουσα εικαστική μελέτη της Νεοελληνικής παράδοσης.

2. Ιωάννη Δεσποτόπουλου: *Η ιδεολογική δομή των πόλεων (Die ideologische Struktur der Städte)*. Πρωτότυπη έκδοση στη γερμανική γλώσσα από την Gebr. Mann Verlag το 1973, που αποτελούσε διάλεξη του Καθηγητή Αρχιτεκτονικής Ιωάννη Δεσποτόπουλου στην Ακαδημία Τέχνης του Βερολίνου, που μας παραχωρεί και τα δικαιώματα για την ελληνική έκδοση. Εκδίδεται με πρόταση του Τομέα Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τμήμα Αρχιτεκτόνων) σε μετάφραση Κώστα Σεργόου με εισαγωγικά σημειώματα του Γιώργου Σαρηγιάννη και του Γιώργου Τζιτζιλάκη.

Η ιδεολογική δομή των πόλεων (Die ideologische Struktur der Städte).

Τα Μέλη της Επιτροπής Πανεπιστημιακών Συγγραμμάτων και Εκδόσεων Ε.Μ.Π.

Πρόεδρος: Γιάννης Πολύζος, Αντιπρόεδρος Ε.Μ.Π.

Μέλη: (αλφαβητικώς)

1. Α. Αλέξης, Αναπλ. Καθηγητής Γενικού Τμήματος, Τομέας Φυσικής

2. Π. Βασιλείου, Επίκ. Καθηγήτρια Τμήματος Χημικών Μηχανικών, Τομέας Επιστήμης και Τεχνικής των Υλικών

3. Θ. Βλαστός, Επίκ. Καθηγ. Τμήμ. Αγρονόμων - Τοπογράφων Μηχαν., Τομέας Έργων Υποδομής & Αγροτ.

Ανάπτυξης

4. Ε. Γαλανής, Πρόεδρος Γενικού Τμήματος, Κτίριο Γενικών Εφαρμογών
5. Γ. Ιωαννίδης, Επ. Καθηγητής Τμήματος Πολιτικών Μηχαν., Τομέας Δομοστατικής
6. Κ. Καγκαράκης, Καθηγητής Τμήματος Ηλεκτρολ. Μηχανικών, Τομέας Ηλεκτροεπιστήμης
7. Ξ. Κακάτσιος, Αναπλ. Καθηγητής Τμήματος Μηχανολόγων Μηχανικών
8. Π.Α. Καρύδης, Επ. Καθηγητής Τμήματος Ναυπηγών Μηχανικών.
9. Κ.Α. Λειβαδίτη, Αναπλ. Καθηγήτρια

Τμήματος Μηχ. Μεταλλείων Μεταλλουργών, Τομέας Γεωλογικών Επιστημών

10. Α. Πεγλιβανίδου, Αναπλ. Καθηγήτρια Τμήμ. Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
11. Γ. Τσαμασφύρος, Αντιπρύτανης Ε.Μ.Π.
12. Φ. Βλάχος, Προϊστάμενος Επιμελητείας
13. Ι. Γυφτάκη, Εκπρόσωπος Συλλόγου Διοικητικών Υπαλλήλων
14. Π. Ζάνης, Εκπρόσωπος Συλλόγου ΕΔΤΠ
15. Π. Παπασταματίου, Εκπρόσ. Μετα-

πτυχιακών Σπουδαστών

Αναπληρωματικά Μέλη:

16. Χριστ. Μητσακάκη, Επ. Καθηγήτρια, Τμήματος Αγρον. Τοπογρ., Τομέας Τοπογραφίας
 17. Χρ. Φραγκόπουλος, Αναπλ. Καθηγητής Τμήματος Ναυπηγών Μηχανικών
 18. Κ. Χριστοδουλίδης, Αναπλ. Καθηγητής, Γενικού Τμήματος, Τομέας Φυσικής
- Γραμματέας της Επιτροπής: Παγώνα Χατζαντώνη, διοικητικός υπάλληλος
- Σύμβουλος Εκδόσεων: Κώστας Θεολόγος.

Ένα Μουσείο Αρχαίας Ελληνικής Τεχνολογίας και Επιστημών για το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

Το κείμενο που ακολουθεί αποτελεί την εισήγηση της *Επιτροπής Μουσείων Αρχαίας Ελληνικής Τεχνολογίας του Ε.Μ.Π.* προς τη Σύγκλητο του Ιδρύματος. Η επιτροπή αυτή συγκροτήθηκε κατ' εντολή του Πρυτανικού Συμβουλίου μετά από επιστολή που έστειλε ο Επ. Καθηγητής του Τμήματος Ναυπηγών Μηχανολόγων Πέτρος Καρύδης στον Πρύτανη. Στην παρούσα φάση η πρόταση αυτή θα συζητηθεί σε προσεχές Πρυτανικό Συμβούλιο και κατόπιν με εισήγηση του Π/Σ στη Σύγκλητο του Ιδρύματος.

Η Επιτροπή θεώρησε όμως σκόπιμο να ενημερωθεί παράλληλα και ολόκληρη η Πολυτεχνειακή κοινότητα και γι' αυτό απέστειλε το κείμενο της εισήγησης στον Πυρφόρο. Προφανώς οι οποιοδήποτε παρατηρήσεις και σχόλια από πλευράς μελών της Πολυτεχνειακής κοινότητας, θα αποτελέσουν αντικείμενο συζήτησης και λήψης αποφάσεων σε ελπίμενες συνεδριάσεις της Επιτροπής. Για το σκοπό αυτό οι ενδιαφερόμενοι παρακαλούνται να απευθύνονται εγγράφως σε οποιοδήποτε μέλος της. Στην επιτροπή συμμετέχουν οι παρακάτω:

Πέτρος Καρύδης, Τμήμα Ναυπηγών Μηχανολόγων (Πρόεδρος)
Ελένη Μπαντέκα, Τμήμα Μηχ/κών Μεταλλείων-Μεταλλειολόγων
Νικόλαος Ουζούνoglou, Τμήμα Ηλεκτρολόγων
Κωνσταντίνος Τσάμιου, Τμήμα Μηχανικών Μεταλλείων-Μεταλλειολόγων

Εισήγηση προς τη Σύγκλητο του Ε.Μ.Π.

1. Εισαγωγή

Η παρούσα εισήγηση έχει συνταχθεί

κατ' εντολή του Πρυτανικού Συμβουλίου (έγγραφο της 31ης Μαΐου 1996 με αριθμό πρωτοκόλλου 10118) του Ε.Μ.Π. μετά από απόφαση που πάρθηκε κατά τη Συνεδρίασή του της 21ης Μαΐου 1996. Ως κύριο στόχο έχει την περιγραφή πρότασης σχετικά με την ίδρυση Μουσείου Αρχαίας Ελληνικής Τεχνολογίας και Επιστημών στο Ε.Μ.Π. καθώς και συναφών λειτουργιών.

Το Πρυτανικό Συμβούλιο συνέταξε το προαναφερθέν έγγραφο μετά από επιστολή-πρόταση που απέστειλε προς τον Πρύτανη του Ιδρύματος Καθηγητή κ. Νικόλαο Μαρκάτο ο Επ. Καθηγητής Πέτρος Α. Καρύδης του Τμήματος Ναυπηγών Μηχανολόγων Μηχανικών.

Η παρούσα πρόταση αποτελεί ένα πολυδιάστατο πρόγραμμα δραστηριοτήτων που θα μπορούσε να αποφέρει πολλαπλά οφέλη στο Ίδρυμα, τη χώρα, αλλά και το σχετικό επιστημονικό αντικείμενο, δηλαδή τη μελέτη της αρχαίας ελληνικής τεχνολογίας και των αρχαίων επιστημών. Σημειώνεται επίσης ότι εκτός της αρχαίας, πρέπει να γίνει μνεία και στη μεσαιωνική τεχνολογία που αναπτύχθηκε στον γεωγραφικό χώρο της Ανατολικής Μεσογείου και που αποτέλεσε εξέλιξη των επιτευγμάτων των αρχαίων Ελλήνων αλλά και των Ρωμαίων.

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μία σαφής στροφή προς τη μελέτη των κλασικών συγγραφέων, στους οποίους φυσικά συμπεριλαμβάνονται και οι έλληνες συγγραφείς της αρχαιότητας. Παράλληλα όμως, εμφανίζονται και κείμενα που αφορούν τα επιτεύγματα των αρχαίων ελλήνων στον τομέα της τεχνολογίας, που για το ευρύ κοινό είναι ουσιαστικά άγνωστα, καθώς

πρώτη θέση κατέχει η θεωρητική σκέψη και η τέχνη. Μία επιφανειακή επαφή με το αντικείμενο της αρχαίας τεχνολογίας αρκεί όμως να πείσει για τα πραγματικά αξιοθαύμαστα επιτεύγματα τα οποία δεν έχουν τύχει της ίδιας αναγνώρισης. Αποτελεί λοιπόν πεποίθηση της Επιτροπής, ότι θα πρέπει να βρει δικαίωση η τεχνολογική παράδοση που άνθισε στην Ελλάδα πριν από 20 και πλέον αιώνες.

Είναι γνωστό σε όλους ότι η αρχαία ελληνική, μαζί με τη λατινική γραμματεία, αποτέλεσαν τη ραχοκοκαλιά της παιδείας στις χώρες της Δύσης για πολλούς αιώνες. Τα χρόνια όμως που ακολούθησαν τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, με τη ραγδαία ανάπτυξη της εφαρμοσμένης τεχνολογίας, παραμερίστηκαν οι σπουδές στις λεγόμενες "νεκρές γλώσσες" (ελληνικά, λατινικά) καθώς οι νέοι εστράφησαν προς αντικείμενα που τους προσέφεραν εκπαίδευση ή καριέρα και όχι παιδεία με την κλασική έννοια. Ηδη όμως τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μία επιστροφή στα κλασικά γράμματα, καθώς γίνεται αντιληπτή η έλλειψη του ανθρωπιστικού χαρακτήρα που προσδίδει η μελέτη των αρχαίων κειμένων.

Στη Δύση, η ενασχόληση με την αρχαία παράδοση, κάλυψε τους περισσότερους τομείς δραστηριοτήτων, ιδιαίτερα δε τα γράμματα και τις επιστήμες. Από ολόκληρο το φάσμα των δραστηριοτήτων αυτών, η αρχαιολογία και η αναπαράσταση των αρχαίων θεατρικών έργων, έχουν βρει και στην Ελλάδα πρόσφορο έδαφος τα τελευταία πενήντα χρόνια. Είναι πλέον γενικά αποδεκτό ότι πρέπει και μπορούμε να συνδράμουμε στην ανάπτυξη